

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
OPĆINSKI SUD U BANOVIĆIMA
Broj: 127 0 Rs 079707 23 Rs
Banovići, 28.06.2024. godine

Općinski sud u Banovićima, sudija Zlatko Šahinović, u pravnoj stvari tužitelja B.M. sin M., iz Ž., koga zastupaju punomoćnici Salkanović Husein, Salkanović Haris i Salkanović Aljić Majda, advokati iz Živinica, protiv tuženog RMU „Banovići“ d.d. Banovići, ul. Armije BiH br. 52, kojeg zastupa punomoćnica E.K., zaposlenica tuženog, radi isplate razlike naknade plaće, vsp. 300,00 KM, nakon održane glavne rasprave u prisustvu punomoćnice tužitelja Salkanović Aljić Majde i punomoćnice tuženog E.K., dana 28.06.2024. godine, donio je sljedeću:

P R E S U D U

I

Obavezuje se tuženi da isplati tužitelju B.M., na ime manje plaće na drugom odgovarajućem radnom mjestu, ukupan iznos od 481,14 KM, a što se odnosi:

- za februar 2022.godine iznos od 0,34 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 25. marta 2022. godine pa do isplate,
 - za februar 2023. godine iznos od 4,99 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 25. marta 2023. godine, pa do isplate,
 - za april 2023. godine iznos od 109,77 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 25.maja 2023. godine, pa do isplate,
 - za juli 2023. godine iznos od 167,77 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 25. augusta 2023. godine, pa do isplate,
 - za septembar 2023. godine iznos od 175,86 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 25. oktobra 2023. godine, pa do isplate,
 - za novembar 2023. godine iznos od 22,41 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 25.decembra 2023. godine, pa do isplate,
- a) da u korist tužitelja, B.M., izvrši uplatu na ime manje uplaćenih doprinosa za PIO/MIO nadležnoj Kantonalnoj administrativnoj službi, u ukupnom iznosu od 160,38 KM a što se odnosi na sljedeći period :
- za februar 2022.godine iznos od 0,11 KM
 - za februar 2023.godine iznos od 1,66 KM
 - za april 2023.godine iznos od 36,59 KM
 - za juli 2023.godine iznos od 55,92 KM
 - za septembar 2023.godine iznos od 58,62 KM
 - za novembar 2023.godine iznos od 7,47 KM

kao i da tužitelju naknade troškove parničnog postupka u ukupnom iznosu od 870,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 28.06.2024. godine kao dana presuđenja, pa do isplate, a sve u roku od 15 dana od dana prijema prepisa presude.

II

Dio tužbenog zahtjeva preko dosuđenog iznosa na ime troškova parničnog postupka do potraživanog iznosa, odbija se kao neosnovan.

Obrazloženje

Tužitelj je, putem svojih punomoćnika, dana 02.03.2023. godine, preporučeno putem pošte, ovom sudu podio tužbu protiv tuženog radi potraživanja iz radnog odnosa. U tužbi se navodi da je tužitelj zaposlen tuženog duži niz godina, da je tužitelj sada zaposlen na radnom mjestu Radnik na čišćenju i farbanju u OJ „Podzemna eksploatacija uglja“, te da je Rješenjem Federalnog zavoda za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje kod tužitelja utvrđena promijenjena radna sposobnost i isti je raspoređen na navedeno radno mjesto. Nakon raspoređivanja na novo radno mjesto tuženi tužitelju nije isplaćivao naknadu plaće zbog manje plaće na drugom odgovarajućem radnom mjestu u skladu sa važećim odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju F BiH, odnosno naknadu plaće nije uskladio sa kretanjem prosječne plaće u preduzeću za mjesec za koji se isplata vrši. Dakle, tužitelju je isplaćivana manja naknada plaće od one koja mu po zakonu pripada. U toku postupka punomoćnica tužitelja je ostala kod navoda iz tužbe, a nakon provedenog vještačenja po vještaku ekonomske struke preinačila je tužbeni zahtjev tužitelja u skladu a provedenim vještačenjem. U završnom izlaganju punomoćnica tužitelja navodi da je tokom postupka nesporno dokazano da tuženi prilikom obračuna naknade plate za tužitelja nije postupao u skladu sa odredbama važećeg zakona o PIO te se predlaže sudu da u cijelosti usvoji preinačeni tužbeni zahtjev tužitelja. Potražuje troškove postupka.

Tuženi u odgovoru na tužbu u cijelosti osporava osnov i visinu tužbenog zahtjeva, navodeći da je postupio u skladu sa Rješenjem Društvenog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje BiH Filijala Tuzla od 04.11.1998. godine i sa tužiteljem zaključio Ugovor o radu broj: 9334/18 od 30.05.2018. godine, te da je tužitelju isplaćivana naknada plaće zbog manje plaće na drugom odgovarajućem radnom mjestu, pa da samim tim tužitelj nije oštećen u isplati naknade plaće koja se određuje u skladu sa odredbama Zakona o PIO F BiH, te da je tuženi tužitelju uplaćivao doprinose za PIO na isplaćene iznose na ime naknade plaće. U toku postupka tuženi je ostao kod navoda iz odgovora na tužbu, u završnom izlaganju navodi da je tuženi postupio u skladu sa Rješenjima Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje BiH, Filijala Tuzla, te sa tužiteljem sklopio ugovor o radu u skladu sa utvrđenim invaliditetom, te je donio Rješenja o visini naknade plaće zbog manje plaće na drugom radnom mjestu za 2019, 2020, 2021 i 2022..godinu te da je na taj način tužitelj kod tuženog ostvarili pravo na naknadu plaće zbog manje plaće na drugom odgovarajućem radnom mjestu, te da je tužitelju redovno uplaćivan doprinos za PIO, te dalje navodeći da tužitelj nije oštećen po pitanju razlike plaće na drugom radnom mjestu, te da je obračun plaća tuženi vršio u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima za ovu oblast, pa imajući u vidu navedeno tuženi traži da sud tužbeni zahtjev tužitelja odbije kao neosnovan u cijelosti i potražuje troškove postupka.

U toku postupka provedeni su dokazi na prijedlog tužitelja, i to uvidom i čitanjem:“[...]“, pa je sud, savjesnom ocjenom izvedenih dokaza, u smislu odredbe čl. 8. Zakona o parničnom postupku FBiH („Sl. novine FBiH“ br.53/03, 73/05,

19/06 i 98/15 u daljem tekstu: ZPP) odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Među strankama nije sporno da je tuženi tužitelju, kao invalidu druge kategorije invalidnosti, obračunavao i isplaćivao naknade plaća zbog manje plaće na drugom radnom mjestu. Sporno je da li je tuženi pravilno obračunavao i isplaćivao naknadu plaća zbog manje plaće na drugom radnom mjestu, a u skladu sa odredbama Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Federacije BiH („Službene novine F BiH“ broj: 13/2018 i 93/2019, u nastavku Zakon o PIO).

Iz Nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka ekonomske struke Jusufović Aide od 04.03.2024. godine proizlazi da je vještak uradila nalaz obračuna u dvije varijante, prema prvoj varijanti valorizacija prosječne plaće tužitelja iz godine prije nastanka invalidnosti izvršena je na način da se utvrđena prosječna neto plaća iz te godine usklađuje sa godišnjim koeficijentom rasta plaća svih zaposlenih sa 2012. godinom, kada usklađivanje prestaje do 01.03.2018. godine, a nakon toga se utvrđena naknada nastavlja usklađivati na mjesečnom nivou. Prema drugoj varijanti valorizacija prosječne plaće tužitelja iz godine prije nastanka invalidnosti izvršena je na godišnjem nivou i u periodu od 2013. do 01.03.2018. godine. Tužitelj je postavio tužbeni zahtjev u skladu sa varijantom 1., po kojoj varijanti je tužitelju tuženi manje isplatio novčane naknade na ime manje plaće na drugom radnom mjestu u ukupnom iznosu od 481,14 KM.

Nalaz i mišljenje vještaka ekonomske struke sud je prihvatio objektivnim, jer je vještak na osnovu dokaza provedenih tokom postupka i materijalne dokumentacije dostavljene od strane tuženog odgovorila postavljenom predmetu i zadatku vještačenja, te na stručan i pregledan način prikazala obračunate i isplaćene naknade plaće zbog manje plaće na drugom radnom mjestu.

Iz provedenih dokaza utvrđeno je da je tužitelj u periodu utuženja bio uposlenik kod tuženog, da je invalid II kategorije, da mu je tuženi rješenjima, nakon priznavanja prava na raspoređivanje na druge poslove, vršio valorizaciju plata tužitelju, da mu je u skladu sa Rješenjima o visini naknade plaće zbog manje plaće na drugom radnom mjestu obračunavao i isplaćivao naknade plaća zbog manje plaće na drugom radnom mjestu. U skladu sa varijantom 1. obračuna u nalazu i mišljenju vještaka ekonomske struke, gledajući razliku manje isplaćenih i obračunatih novčanih naknada za tužitelja tuženi je isplatio manju naknadu plaće zbog manje plaće na drugom odgovarajućem radnom mjestu, za mjesec februar 2022. godine, februar 2023. godine, april 2023. godine, jul 2023. godine, septembar 2023. godine i novembar 2023. godine.

Pravo osiguranika na naknadu plate po osnovu utvrđene invalidnosti II kategorije regulisano je odredbama člana 55., 56. i 57. Zakona o penzijsko i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj 13/18), tako što je odredbom člana 55. stav 1. tačka c), utvrđeno da osiguranik kome se na osnovu promijenjene radne sposobnosti obezbjeđuje pravo na raspoređivanje na drugo radno mjesto, odnosno pravo na prekvalifikaciju ili dokvalifikaciju, ima pravo na naknadu plate zbog manje plate na drugom radnom mjestu, pod uslovom da je promijenjena radna sposobnost nastala po osnovu povrede na radu ili profesionalne bolesti, dok je odredbom člana 56. istog Zakona propisano, da je osnovica za

određivanje naknade plate prosječna neto plata koju je osiguranik ostvario u godini koja prethodi godini nastanka invalidnosti, valorizacijom dovedena na nivo plata za mjesec za koji se isplaćuje naknada (stav 1.), a valorizacija u skladu sa stavom 1. ovog člana vrši se tako što se prosječna neto plata koju je osiguranik ostvario u godini koja prethodi godini nastanka invalidnosti usklađuje sa kretanjem prosječne neto plate svih zaposlenih kod poslodavca i dovodi na nivo plata za mjesec za koji se isplaćuje naknada (stav 2.).

Prema odredbama ranije važećeg Zakona o penzijsko i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 29/98, 49/00, 32/01, 73/05, 59/06 i 4/09), također je bilo propisano pravo osiguranika kod kojeg je utvrđena II kategorija invalidnosti na naknadu zbog manje plate na drugom odgovarajućem poslu (član 75. tačka 4.), dok je odredbom člana 79. stav 2. bilo propisano da se naknada plate iz člana 75. tačka 1. do 4. ovog Zakona usklađuje sa kretanjem prosječne plate u preduzeću, odnosno drugom pravnom licu, odnosno kod poslodavca u godini u kojoj se naknada plate ostvaruje.

Odredbom člana 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o penzijsko i invalidskom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 55/12), koji je stupio na snagu 28.06.2012. godine, brisan je stav 2. člana 79. ranijeg Zakona o PIO.

U konkretnom slučaju se nije mogla vršiti valorizacija naknade plate za period od 28.06.2012. godine do 01.03.2018. godine, a ovo iz razloga što je stav 2. brisan iz člana 79. ranijeg Zakona o PIO, tako da je otpao pravni osnov po kojem je do tada bilo izričito propisano da se naknada plate usklađuje sa kretanjem prosječne plate u preduzeću, a koji pravni osnov je ponovo utvrđen od 01.03.2018. godine stupanjem na snagu novog Zakona o PIO, koji u odredbi člana 56. stav 2. propisuje da se prosječna neto plata koju je osiguranik ostvario u godini koja prethodi godini nastanka invalidnosti usklađuje sa kretanjem prosječne neto plate svih zaposlenih kod poslodavca i dovodi na nivo plata za mjesec za koji se isplaćuje.

Odredbom člana 78. stav 1. ranijeg Zakona o PIO bilo je određeno da se naknada plate iz člana 75. tačka 4. ovog Zakona određuje u visini razlike između valorizirane prosječne mjesečne plate koju je osiguranik ostvario u godini osiguranja koja prethodi godini u kojoj je nastala invalidnost i prosječne mjesečne plate koju on ostvaruje na drugom poslu na koji je nakon toga raspoređen, dakle, bio je propisan samo osnovni način utvrđivanja naknade zbog promjene radnog mjesta, ali ne i pravo osiguranika na usklađivanje naknade plate sa kretanjem mjesečne plate kod poslodavca, a koje pravo je bilo utvrđeno posebnom odredbom člana 79. stav 2. ranijeg Zakona o PIO, a koja odredba je brisana i ne može se primjenjivati počev od 28.06.2012. godine.

Naime, odredbom člana 56. stav 1. novog Zakona o PIO propisano je da je osnovica za određivanje naknade plate prosječna neto plata koju je osiguranik ostvario u godini koja prethodi godini nastanka invalidnosti, valorizacijom dovedena na nivo plata za mjesec za koji se isplaćuje naknada, dok je odredbom ranijeg Zakona o PIO, u članu 78. stav 1. propisano da naknada plate iz člana 75. tačka 4. ovog Zakona određuje u visini razlike između valorizirane prosječne mjesečne plate koju je osiguranik ostvario u godini osiguranja koja prethodi godini u kojoj je

nastala invalidnost i prosječne mjesečne plate koju on ostvaruje na drugom poslu na koji je nakon toga raspoređen, odnosno zaposlen.

Dakle, odredbama ranijeg Zakona o PIO osnov za utvrđivanje naknade koja pripada osiguranicima na ime manje plate na poslu na koji su raspoređeni zbog utvrđene invalidnosti II kategorije, određivao se tako što se utvrdi visina novčane naknade tužitelju za prethodnu godinu na osnovu izvršene valorizacije, koja naknada je ujedno predstavljala akontaciju za tekuću godinu, odnosno godinu u kojoj je to rješenje doneseno, tako da su isplate ove naknade u tekućoj godini imale samo karakter akontativnih naknada, čija visina je bila određena na osnovu utvrđene stvarne naknade za prethodnu godinu, zbog čega se u sporovima radi isplate naknade plate koje su dospjele u vrijeme važenja starog Zakona o PIO nisu mogle uzeti u obzir samo iskazane negativne razlike u pojedinim mjesecima, već su se morale uzeti u obzir i iskazane pozitivne razlike u korist poslodavca, dok je odredbama novog Zakona o PIO propisano da osnovicu za određivanje naknade plate čini prosječna neto plata koju je osiguranik ostvario u godini koja prethodi godini nastanka invalidnosti koja je valorizacijom dovedena na nivo plata za mjesec za koji se isplaćuje naknada, što nadalje znači da poslodavac prilikom isplate plate i pripadajuće naknade plate može utvrditi visinu naknade plate za svaki tekući, odnosno naredni mjesec, zbog čega se za potraživanja naknade plata koja su dospjela nakon stupanja na snagu novog Zakona o PIO, tj. nakon 01.03.2018. godine, ne može vršiti prebijanje razlike manje i više isplaćenih naknada po mjesečnim iznosima.

Prema tome, u konkretnom slučaju se, prilikom odlučivanja o osnovanosti i visini zahtjeva za isplatu naknade plate po osnovu utvrđene invalidnosti II kategorije, ima prihvatiti nalaz i mišljenja vještaka ekonomske struke, te utvrditi visina naknade plate bez prebijanja razlika manje i više isplaćenih naknada po mjesecima po varijanti 1. obračuna vještaka.

Imajući u vidu naprijed navedeno, kako iz nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke proizilazi da je za tužitelje utvrđena razlika manje isplaćene naknade plate, a samim time i razlika manje isplaćenog doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, to je tužbeni zahtjev tužitelja osnovan.

Dakle, osnovanost tužbenog zahtjeva se zasniva u činjenici da tuženi u utuženom periodu, gledajući pojedinačno po mjesecima, tužitelju isplatio manju naknadu plaće zbog manje plaće na drugom odgovarajućem radnom mjestu, i to u skladu sa obračunom po varijanti 1. nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke, a u iznosima navedenim u izreci presude. Kako je usvojen tužbeni zahtjev za naknadu plaće zbog manje plaće na drugom odgovarajućem radnom mjestu osnovan je i dio tužbenog zahtjeva u pogledu pripadajućih doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje na dosuđene iznose.

Odluku o troškovima parničnog postupka sud je donio na osnovu člana. 386. Zakona o parničnom postupku, te u skladu sa važećom advokatskom tarifom.

Shodno određenom zahtjevu za naknadnu troškova tužitelju pripadaju troškovi koji se odnose na nagradu za rad advokata – sastav tužbe u iznosu od 240,00 KM, zastupanja na pripremnom ročištu u iznosu od 240,00 KM, zastupanja

na ročištu za glavnu raspravu u iznosu od 240,00 KM, troškova vještačenja u iznosu od 150,00 KM, tj. u ukupnom iznosu od 870,00 KM, za koji iznos je sud obavezao tuženog da nadoknadi tužitelju potraživanje na ime troškova postupka.

Odbijen je zahtjev punomoćnika tužitelja za naknadu za odsustvo iz kancelarije za vrijeme putovanja, te zahtjev za naknadu troškova upotrebe vlastitog automobila punomoćnika tužitelja na relaciji Živinice - Banovići - Živinice iz razloga što isti, u smislu člana 387. stav 1. ZPP, nisu bili potrebni radi vođenja parnice. Naime, na području sjedišta suda djelatnost obavljaju tri advokata, pa okolnost da je tužitelj kao punomoćnika angažovao advokata van sjedišta suda ne čini osnovanim potraživanje predmetnih troškova, jer takav izbor nije opravdao objektivnim okolnostima zbog čega isti ne mogu pasti na teret tuženog.

Iz svih naprijed iznijetih razloga sud je odlučio kao u izreci presude.

Sudija
Zlatko Šahinović

Pouka o pravnom lijeku: Protiv presude dozvoljena je žalba Kantonalnom sudu u Tuzli u roku od 15 dana od dana prijema presude. Žalba se podnosi putem ovog suda u 4 (četiri) istovjetna primjerka.